

dienst op den troon der Sancta Theologia hebt laten klimmen, en haar nu zelf als willige priesters de offerande van uw heerlijke talenten, ja als gedienslige koorknapen den wierook uwer hulde biedt. Want daar lijdt de gemeente des levende Gods onder. Immers al kunt ge haar wezen niet vernietigen, haar welwezen schaden kunt ge zeer goed. En dat doet ge. Want aan die gemeente op aarde komt naar 's Heeren ordinantie een theologie toe. Ze kan daar niet buiten. Waar ze die mist, moet ze kwijnen gaan. Ze behoeft een theologie om den fijner zin van Gods Woord te verstaan; een theologie om de afbuiging van de lijn der dwaling te ontdekken; een theologie om de geneeskunde der ziel niet in geestelijke kwakzalverij te doen verloopen; een theologie om het redelijke te toonen van haar geloof en dat geloof als apologeet te bepleiten. Een theologie dus, om innerlijk gesterkt, om voor dwaling bewaard te worden en om zedelijk vertrouwen in te boezemen, ook aan den denkenden geest. Om het kort te zeggen, een theologie, die niet specifiek, slechts gradueel van de godskennis der gemeente zelve verschillend, niet buiten de gemeente staat, maar, in dienst van den Heiligen Geest, met haar bloeit op eenzelfde wortel; die aangesloten aan haar verleden, den schat van vroeger denken overleidt in de bedding onzer dagen; en die krachtens dien oorsprong leeraars vormt, die niet als hooge vreemdelingen boven de gemeente zweven, maar in haar midden verkeeren als haar geestelijke edellieden, die slechts in zuiverder en in fijner vormen schitteren doen wat ze zelve tot in haar *νῆπιος* doorleeft. — En dat nu onthoudt ge aan de gemeente, o, gij vivisectoren! Door uw heden-daagsche Schriftstudie zijt gij de oorzaak dat de gemeente dat niet krijgt. Ge biedt haar een wetenschap, maar die niet past op haar belijden, en ge zendt haar leeraars, maar die, hoe zeer geleerd en weleerwaard ook, als ze anders mannen van ernst zijn, met beschaamdheid des aangezichts, hun onwetenheid aangaande de dingen des geestes belijden moeten, en in steê van voedsel aan de gemeente te brengen, eer nog gevoed en verwarmd worden moeten door haar. En zoo is het dan geen wonder, dat de krankheden in de gemeente hand over hand toenemen, dat de secten voortwoekeren, dat de practijk op de leer niet volgt, en dat „kudde en herder” elkaâr wantrouwend, in steê van saâm in Jezus glorie te genieten, geërgerd tegenover elkander staan. Zelfs de maatschappij, ja het vaderland lijdt daar schade door, M. H., want een geestelijke kring die in het moeras, in steê van in den helderen waterkom zijn beeld vindt, dampft onvermijdelijk giftige gassen uit, die den nationalen geest bederven. Met aan de gemeente haar theologie te ontrooven, berooft ge haar van die wondere denkkraft, die ons, Calvinisten, eeuwenlang tot een onoverwinnelijken burcht in het midden des lands deed zijn; en